

Upravništvo: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5. Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka. Mesečna naročnina 32 litr.

Uredništvo: Ljubljana - Pucničjeva ulica št. 5. Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo

Schwere hin- und herwogende Kämpfe im Grossraum von Bastogne

Der Feind verlor bisher über 24.000 Gefangene, 1230 Panzer und Panzerfahrzeuge, sowie über 400 Geschütze - Weiterer günstiger Verlauf der Kämpfe an der Saar und in Ostlothringen - Das Grenzgebiet nordöstlich Saargen. und vom Feinde gesäubert - Britische Angriffe in Mittelitalien scheiterten - Steigende Heftigkeit der Kämpfe um Budapest - Erfolgreiche Abwehrkämpfe an der Südgrenze der Slowakei - Unerstetliche Kulturwerte bei einem britischen Terrangriff auf Nürnberg vernichtet - London weiter unter Beschuss unserer Vergeltungswaffen

Aus dem Führerhauptquartier, 3. Januar. DNE. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Die Schlacht im Grossraum von Bastogne dauert unter schweren hin- und herwogenden Kämpfen an. Der hartnäckig fortgesetzte Versuch der Amerikaner, mit etwa vier Panzer- und ebenso vielen Infanteriedivisionen die deutsche Front westlich Bastogne einzudringen und unseren Stellungsbatterien östlich und südöstlich der Stadt von drei Seiten zu umfassen, brachte dem Feind bei nur geringfügigem Geländegewinn einen neuerlichen Verlust von über 100 Panzern. In der Winterschlacht hat der Gegner nach den jetzt vorliegenden Meldungen insgesamt über 400 Geschütze, 1230 Panzer- und Panzerfahrzeuge und über 24.000 Gefangene eingebeutet. Seine blutigen Verluste übersteigen bereits 50.000 Mann.

Die Kämpfe an der Saar und in Ostlothringen nehmen weiter einen günstigen Verlauf. Der Saarbrückenkopf nordwestlich Forbach wurde erweitert und befestigt. Im Raum nordöstlich Saargemünd das Grenzgebiet vom Feinde gesäubert. Auch in den unteren Vogesen ist unser Angriff im Fortschreiten.

Lüttich und Antwerpen Hegen dauernd unter dem Beschuss unserer Fernfeuerwaffen.

In Mittelitalien gingen die Verbände der 8. britischen Armee wieder zu einzelnen Angriffen und Vorstößen in der Romagna und an der adriatischen Küste über. Sie schafften sämtlich. Feindliche Kräfte, die westlich Ravenna vorübergehend in unsere Stellungen hatten eindringen können, wurden im Gegenstoss wieder geworfen. In Ungarn steigerte sich die Heftigkeit

der Kämpfe um Budapest. Teilweise im Gegenstoss und in verbliebenen Nahkämpfen wehrte die deutsch-ungarische Besatzung, von Schlachtflegern unterstützt, die fortgesetzten Angriffe der Bolschewisten ab. An der Südgrenze der Slowakei stehen unsere Truppen in schweren aber erfolgreichen Abwehrkämpfen gegen verstärkte sowjetische Angriffe zwischen dem Gran und dem Quellgebiet des Sajó. In Luftkämpfen wurden 18 feindliche Flugzeuge zum Absturz gebracht.

An der Front von der Ostslowakei bis nach Kurland blieb die Gefechtsstätigkeit gering.

Nordamerikanische Terrorflieger warfen am gestrigen Tage Bomben auf das westliche Reichsgebiet, wobei besonders Wohnviertel verschiedener Städte getroffen wurden. Tiefflieger setzten ihre Bordwaffenangriffe gegen die Zivilbevölkerung fort. In den Abendstunden richtete sich ein Terrorangriff der Briten gegen Nürnberg, der grosse Häuserschäden und Verluste unter der Zivilbevölkerung verursachte. Unerstetliche Kulturdenkmäler fielen der sinnlosen Zerstörungswut des Feindes zum Opfer. Ausserdem unternahm die Briten mit schweren Kampfflugzeugen Angriffe gegen Städte in Südwestdeutschland und mit schnellen Kampfflugzeugen gegen die Reichshauptstadt. Durch Luftverteidigungskräfte wurden gestern 22 feindliche Flugzeuge, darunter 14 viermotorige Bomber, abgeschossen.

London liegt weiter unter dem Beschuss unserer Vergeltungswaffen.

Im Monat Dezember verloren die Angloamerikaner über den Kampfraum im Westen und dem Reichsgebiet insgesamt 1379 Flugzeuge, darunter mindestens 410 viermotorige Bomber.

Anglija neprestano v ognju letedih bomb

Stockholm, 3. jan. Kljub kar najostrejši britanski cenzuri prihajajo vedno znova poročila o učinkih obstreljevanja z letedih bombami, ki jih prožijo Nemci neprestano proti Angliji. Sedaj priznava agencija Reuter, da so bili v decembru samo trije dnevi, ko nemške letede bombe niso padale na Anglijo.

Smrtna nesreča angleškega admirala

Stockholm, 3. jan. Kakor javlja agencija Reuter iz Eisenhowerjevega glavnega štapa, se je ubil o priklji nekoga poeta v Franciji, admiral sir Bertram Ramsay.

Boji v Italiji

Berlin, 3. jan. V Italiji je prišlo 1. januarja samo pri Faenzi do jačjih krajevnih bojev. 8. britanska armada je tam podnevi večkrat v moči bataljona do polka osredotočeno napadla nemške črte. Z uporabo težkega topništva in oklopnih bojnih skupin se je posrečilo Britancem po večurnih bojih potisniti nemško glavno bojišče za en kilometer nazaj. S protisunkom pa so nato Nemci razbili prednje napadalne črte. E itancev ter ujeli mnogo ljudi. Pri tem je utrpel napadalec zelo težke krvne izgube. Iz ojačen in iz zbiranja nadaljnih napadalnih oddelkov je razvidno, da nameravajo Britanci naloževati svoje napade, da bi dosegli reko Senio.

Celo Italijani sedaj sovražijo Anglijo

Zeneva, 2. jan. Zadržanje Angležev do Italije je bilo ob početka pogajanj z Badoglijem veriga nespretnosti piše »Daily Herald«. Najprej so se pogajali z Badoglijem, ko pa je njegova vlada v juniju padla, pa s postatim Bonomijem. Churchill je šel v avgustu v Italijo ter je po svojem povratku v spodnji zbornici sredno hvalil Umberto. Potem se je vmešal Eden v presnovo italijanske vlade in to s tem uspehom, da je imela nova vlada še manj opore pri narodu kakor dotlej. Razočarani so posebno Italijanski demokrati ki so se prej ozirali proti Angliji in Zedinjenim državam. Namesto njih so prišli na površje anarhisti in komunisti ter so postali vsak dan močnejši. Italijanski narod pa ne vidi ničesar razen gospodarskih kriz in lakote ter prisuje krivdo za to Angležem kot okupatorjem. Celo Umberto se ne počuti več dobro pod angleškim varstvom. Italijani vedno manj zaupajo angleški politiki.

Boji v Atenah še vedno trajajo

Stockholm, 3. jan. Posebni poročevalce agencije Reuter javlja iz Aten, da se tam boji še vedno nadaljujejo. V sredo so pričele britanske sile napadati goste obljude okraj Neapolis, da bi ga očistile sovrainnika ter razširile svoje ozemlje proti severu. V bojih proti eceji močnim ELAS-ovim silam je bilo ujetih 70 ljudi.

Roosevelt je postal redkobeseden

Lizbona, 3. jan. Glede položaja v Grčiji se je omejil Roosevelt na svojem sestanku z novinarji na ugotovitev, da je najbolj važno, da prebivalstvo ne bo stradalo. To je spričlo visoko zvenelih obljub, s katerimi so uprizorili Angloameričani svoj osvobodilni vršec v Evropi, kaj sknomo. Osvoboditev pred lakoto ki je prišla šele skupno z angloameriško preadko, je t.i. no, kar je preostalo od vsega govorenja. In celo te stiske niso mogli dosej odpraviti. Za časa nemške okupacije ni bilo treba stradati niti Grkom niti Francozom in niti Belgijcem.

Borbe na Lejtu

Tokio, 3. jan. Po izkrcanju Američanov na otoku Mindoru dne 15. decembra so vojaški dogodki na otoku Leju stopili nekoliko v ozadje. Siloviti obrambni boji pa se po raznih poročilih z bojišča neoprijeto nadaljujejo. Glavne formacije severnoameriških sil, ki so 12. decembra vdrle v Ormoc, skušajo prodrati dalje proti severu. Istočasno na pol kusačo oddelki, ki so na področju Menagassasa, prodrli proti Ormocu, s čimer bi se 24. in 32. ameriška divizija združili. Glavni sunek iz Ormoca proti severu so podprli Američani z novimi izkrcanji 25. in 27. decembra v bližini Palompona. Sibekške sile pa prodirajo razen tega vzdolž zapadne obale proti jugu, da bi vzpostavile zvezo s 7. divizijo v Albueri.

Britanski teroristični napad na Oslo

Berlin, 1. jan. V nedeljo zjutraj so Britanci ob popolnoma jasnem vremenu teroristično napadli Oslo. V notranjosti mesta so vrgli med narodno gledališče in gradom mnogo bomb, ki so povzročile veliko razdejavanje ter ubile in ranile mnogo ljudi. Letala so streljala na norveško prebivalstvo, ko je bežalo v zaklonišča.

Zahteva časa:

Nov politični red

Nemčija kot znanilka bodočnosti

Berlin, 3. jan. Ako se primerjajo nemške politične izjave v poslednjih dneh s tem, kar so ob koncu leta izjavili v sovražnem taboru, se opazi že samo nazven ogromna razlika med silami reda in obnove ter s tem bodočnost in pa med temnimi silami propada. Führerjev govor so značevala daljnosežna državniška spoznanja, ki so brez vsakodnevnih političnih pomelike z največjo jasnostjo podala temeljne smerice današnjega svetovnega spora. Dočim je nasprotju vedno neprijetno, ako razlagajo v Nemčiji z visokega mersa državniške odgovornosti in politične razgledanosti znamenja časa, je nemški narod v globokem zaupanju ter pripravljen za boj še kasneje pritrđiti svojo čelado ter stopiti na pohod v novo leto, ki bo zopet leto boja in borb, a tudi leto zgodovinskega preobrata.

Zastopnikom tujega tiska je dal državni šef nemškega tiska dr. Dietrich izjave katere je označil kot najboljše in najzanesljivejše informacije, ki jih lahko sporoči svojim poslušalcem. Njih bistvo je v dejanski neuklonljivosti nemškega naroda. Dr. Dietrich je razložil to neomajno zaupanje vseh nemških ljudi v bodočnost ter je označil kot zahtevo časa novi politični red v sožitju narodov. Prav ob prčku Novega leta je ugotovitev, da povratek v preteklost ni več mogoče, temeljnega pomena, utemeljitev te traditve dr. Dietricha pa za sluzi, da se vsakdo tokraj in onkraj meje nemške države temeljito pobavi s temi izjavami.

Nemčija je v jasnem spoznanju zahtev časa postala baklonošec bodočnosti. S krepkim naporom se je osvobodila predstav in navad temne preteklosti ter si je

z narodnosocialistično revolucijo iz leta 1933 ustvarila temelj za novo življenje. Reakcionarne sile preteklosti imajo svoje prestavnike v zavezniškem taboru, pr katerem je vsa politična močrost v političnem pretiranju pluto-demokratske življenjske oblike in v ponovitvi napake, ki so jo napravili v Versailles, ko so tam sestavili diktat za zasluženje Nemčije. Sovraštvo rođ vedno znova sovrasto in, ako kdo misli, da je mogoče sovrastvo in krivice tirati v neskončnost z novim Versaillesom, ustvarja s tem je kljce za nove spore, iz katerih mora izbruhnit nov svetovni požar.

Politika nemških nasprotnikov je torej ravno obratna od zahteve časa po novem in pravičnem političnem redu ter mora nujno voditi v politično zmedo in s tem do gospodarskega in kulturnega zloma. V političnem neredu, gospodarski zmešnjavi ter socialnem obubožanju pa so najboljše tla za boljševiško seme, je dejal nekdo sam Lenin. Ako ustvarjajo torej nosilci dekadence nove kuge, zavezniški pluto-demokrati, s svoje večrajšjo moralo in politično nezrelostjo nered, zmešnjavo in bego, s tem najboljše pripravljajo boljševiške zmede. Primere za to nudijo v naravnost groznem številu preteklih mesecev in desetletij, v katerih so prišli nemški sovražniki.

Kolesa zgodovine ni mogoče okreniti niti ga se mogoče zadržati. Ono zmelje vse kar se proti njegovemu zagonu. Ni treba biti prerok, da se napove, da te volne v njenem poslednjem koncu ne morejo dobiti reakcionarne sile preteklosti, torej zavezniški. Nastopil bo nov politični red in sicer se bo tembolj prebil, čim večje bodo njegove sedajšnje porodne bolečine. Na poti v to lepo bodočnost koraka Nemčija prva.

„Tečaj Eisenhowerjevih poročil zopet močno padel“

V Ameriki in Angliji iščejo krivca hudega poraza na zapadnem bojišču

Zeneva, 3. jan. Novoletni članki ameriških listov so večinoma vsaj pod vtisom udarca na evropskem zapadnem bojišču. Z dolgovestimi prikazi skušajo podati vzroke in krivdo za ta udarec in njegove posledice. Položaj vedne ameriškega časopisov je nekoliko neprijeten, ker so lani napovedovali nekaj povsem drugega. Pod vtisom poročil iz glavnega štapa generala Eisenhowerja so si nekateri posebno skrivni Američani že rezervirali v raznih newyorških luksuznih hotelih mize za pravo zomak ob Novem letu. Z vsa gotovostjo so računali, da bodo doživeli konec leta že v miru. Avtomobilske prodajalne so že sprejemale nardčila za prve privatne avtomobile, ki bi jih morale dobiti ob prčku leta 1945. Industrija hladilnikov je računala z naglim vzponom, ker so avgusta in septembra preteklega leta odpravili delovni pravice v obročevanju proizvodni. »Redkokdaj v ameriški zgodovini so se ljudje tako prevarili v svojih računih, kakor v upanju na mirovno slovesnost ob koncu leta 1944.« pravi nek zelo značilen newyorški poročilo o tanka šljem položaju. »Tečaj Eisenhowerjevih poročil je zato danes sprčo teh okoliščin zelo nizek.«

Stockholm, 3. jan. Kako zelo je nemški protidarec na zapadu vzmetel angleško in ameriško javnost, izhaja iz poročil sovrainnikovega tiska, ki so se vedno v znamenju hudega živčnega udarca. Grenko razočaranje angleškega naroda je »Daily Telegraph« takole označil: »Ljudje upravičeno še vedno sprašujejo, čemu in kako se je zvršil neprerokovan napad nemških čet na zapadnem bojišču.« Britanski list uv tavlja, da sta bila silovitost in presenetljivost tega napada zredno neprijetna udarca za vsakega Angleža ter da ni čudko, da z vseh strani iščejo pojasnil. »Daily Telegraph« potrjuje, da je to razočaranje v znatni meri zgrešil angleški agitacijski stroj s svojimi zmagozavnimi fanfarami. List še: »Anglo-ameriško ofenzivo smo deansko vedno precejevali. Objavljati smo le navidezne rezultate, ne da bi dejansko prebil nemški zapadni barik ali da bi Nemce prisilili, da sežejo po svojih rezervah.«

Tudi v Zedinjenih državah vlada še nadalje, kakor poroča v »News Chronicle« njegov dopisnik, ogorenje spričo nemškega napada na zapadu. List pravi, da je ameriški narod »vrsta udarcev nočno zmešal«. Višek je predstavil senzacionalni napad na prvo ameriško armado na zapadu. Nedvomno pomeni ofenziva kakor nekdo japonski napad na Pearl Harbor za Zednjene države hud udarec. Tudi v Zedinjenih državah zahtevajo s poudarkom preskavo. »News Chronicle« menja, da iščejo sedaj nekoga, na katerega bi zvalili vso krivdo«. Kako sta Anglija in Amerika prazdeli od novih dogodkov na bojišču, na boje priča ugotovitev v avdoniku »Daily Herald«, da jim je pustilo leto 1944. v ustih slab okus.«

Tudi Roosevelt je bil presenečen spričo nemškega napada

Stockholm, 2. jan. Kakor javljajo vsi angleški poročevalci z Zedinjenih držav, postaja tam razočaranje nad razvojem vojnega položaja vedno večje. Tako javlja na primer ameriški dopisnik lista »News Chronicle«, da se je ameriški narod ravno ob novem letu zavedel, da je ta vojna mnogo težavneša ter da bo treba premostiti še mnogo večje probleme kakor pa so to pričakovali ob prčku leta 1944. Spričo naraščajočih izgub ameriških čet na vseh bojiščih, se je prebvalstvo močno iztrežilo.

Konec leta 1944, tako zaključuje poročilo angleškega dopisnika, je resnejše in neprijetnejše kakor katero koli leto, na katerega se lahko spomnijo sedaj še živeči ameriški državljani. »Daily Mail« pravi da sedaj po nenadnem pričetku nemške ofenzive na zapadu ljudje ne verjamejo več uradnim poročilom iz Eisenhowerjevega glavnega štapa. Tudi Roosevelt je nemški napad popolnoma presentil.

Težki menjajoči se boji na velepodročju Bastogna

Sovraznikove izgube znašajo doslej preko 24.000 ujetnikov - 1230 oklopnikov in oklopnih voz ter preko 400 topov - Nadalje ugoden potek bojev ob Saari in v vhodni Loreni - Mejno ozemlje severnozahodno od Saargemündna očiščeno sovrainnika - V srednji Italiji so se izjalovili britanski napadi - Naraščajoča silovitost bojev za Budimpešto - Uspešen obrambni boj ob južno-slovaški meji - O priklji britanskega terorističnega napada na Nürnberg so bile uničene nenadomestljive kulturne dobrine - London nadalje obstreljevan z nemškim povračilnim orožjem

Führerjev glavni stan, 3. jan. DNE. Vrhovno poveljnšvo oboroženih sil javlja: Bitka na velepodročju Bastogna se nadaljuje s težkimi, menjajočimi se boji. Američani so kljub trdovratno nadaljevanju poizkusom, da bi približno s štirimi oklopnimi in prav toliko pehotnimi divizijami vtisnili nemško bojišče zapadno od Bastogne ter da bi vzhodno in jugovzhodno od mesta s treh strani obkrožili naš bojišnji lok, le malo napredovali ter pri tem ponovno izgubili preko 100 oklopnikov. V zimski bitki so znašale izgube nasprotin ka po dosedanjih poročilih skupno preko 400 topov, 1230 oklopnikov in oklopnih voz ter preko 24.000 ujetnikov. Njegove krvne izgube pa presegajo že 50.000 mož.

Boji ob Saari in v vzhodni Loreni nadalje ugodno potekajo. Predmostje ob Saari, severnozahodno od Forbacha smo razširili in utrdili na področju severnozahodno od Saargemündna pa smo očistili obmejno ozemlje sovrainnika. Tudi v vzhodnih Vogezih naš napad napreduje.

Liege in Anvers trajno obstreljujemo z našim daljnostrelnim orožjem. V srednji Italiji so prešli oddelki 8. britanske armade zopet v posamezne napade in sunke v Romagni ter ob jadrani ki obali. Vsi napadi so se izjalovili. Sovraznikove sile, ki so zapadno od Ravenna za asno vdrlje v naše postojanke, smo s protisunkom zopet vrgli nazaj. Na Madžarskem se je stopnjevala silovitost bojev za Budimpešto. Deloma s pro-

tijsunki in v zagrizenih bojih iz bližine je odbila nemško-madžarska posadka s podporo bojnih letal nadalje Loviševske napade. Ob južni meji Slovaške so naše čete v težkih, toda uspešnih obrambnih bojih proti ojačenim sovjetskim napadom med Hronom ter izlivom Saja. V letalskih spopadkih smo sestrelili 18 sovrainnikovih letal.

Na bojišču od vzhodne Slovaške do Kurlandije je bilo bojno delovanje majhno. Severnoameriški teroristični letalci so vrgli večeraj bombe na zapadno Nemčijo, pri čemer so bili posebno prizadeti stanovanjski okraj različnih mest. Nizko letelca letala so nadalje s strojnimi obstreljevala civilno prebivalstvo. V večerni urah so Britanci teroristično napadli Nürnberg, pri čemer je nastala velika škoda na poslopih in izgube med civilnim prebivalstvom. Nenadomestljivi kulturni spomeniki so postali žrtev nesmiselnega sovrainnikovega uničevalnega besa. Razen tega so napadli Britanci s težkimi bojnimi letali mesta v jugozapadni Nemčiji in s brzimi bojnimi letali Berlina. Le alske obrambne sile so sestrelile večeraj 22 sovrainnih letal, med njimi 14 štirimotornih bombnikov.

London nadalje obstreljujemo z našim povračilnim orožjem. V decembru so izgubili Angloameričani nad zapadnim bojiščem ter nad Nemčijo skupno 1379 letal, med njimi najmanj 410 štirimotornih bombnikov.

Bastogne še vedno težišče zimske bitke

Hudi boji z ojačenimi sovrainnimi silami - Nadaljnje nemško prodiranje ob Bliasi in v Vogezih - Srditi boji na nož v hudem mrazu

Berlin, 3. jan. Drugi januar je prinesel nemškim četam na belgijsko-luksemburških tih nove hude obrambne boje, dočim so ob Saari ter med Saaro in Vogezih dalje napredovale. Težke zimske bitke v Ardenah je bilo še nadalje okrog Bastogna. Tu je zbral nasprotinik 1. januarja na najjužnejše ter uporabljal na kratkem osekku šest polnih in vedno še treh nadaljnjih divizij. Več sto oklopnikov ter prav toliko topov je p.dpiralo sovrainnikove napade, ki so bili naperjeni deloma proti opornim stebrom nemškega Bastogne, še vedno skoraj popolnoma obkoljujočega bojišča, deloma pa iz mesta kot prebjalca poizkus, v smeri proti Houffalizeu.

V izredno hudih bojih so odbile nemške čete tudi te nove napade ter potisnile prodirle sovrainne sile s protisunkom nazaj. Jugozapadno in severnozahodno od Bastogne se nadaljujejo hudi obrambni boji za nekatere kraje. Izgube nasprotinikov so še vedno visoke. Neki nemški oddelki ki se je že večkrat izkazal, je uničil doslej v 10-dnevnih bojih pri Bastognu 114 sovrainnih oklopnikov in mnogo topov. Na Novega leta dan je po naknadnih vesteh spravil s poti kar 32 oklopnikov, izmed 100 dne 2. januarja uničenih ali zaplenjenih so-

vražnih oklopnikov in oklopnih izvidniških voz je uničil en sam oddelki protitankovskega topništva 30 tankov, približno isto število pa so jih uničili odločni borci s oklopniško pestjo in oklopnimi strahom.

Na ostalih odeskih nemškega vdrnega področja so ostali boji krajevno omejeni. Na severnem boku so vrgle nemške čete nasprotinika z nekimi višji, v srednjem Luksemburgu pa so odbile jugozapadno od Wiltza ponovne sovrainnikove sunke. Ob Saari ter na lorensko-alzaškem obmejnem ozemlju so nemške čete še nadalje napadale. Osvojile so s ozemlje zlasti ob Bliasi in v spodnjih Vogezih. Tudi 2. januarja so torej nemške čete še napredovale. V nepreglednem gozdatnem gorovju so se odigrali ob hudem mrazu ogorenju boji iz bližine za vasi, ki predstavljajo važne točke ob prehojih preko majhnih gorskih potokov. Z osredotočenim napadom na neko vas so ujeli nemški grenadirji nad 300 sovrainniki. Tudi številni lovski bombniki, ki so izkoristili jasno sončno vreme za številne letalske napade niso mogli preprečiti nadaljnega napredovanja nemških grenadirjev na dosedanjih žariščih.

Srdita borba za Budimpešto

Berlin, 3. jan. Mednarodni poročevalski urad javlja iz Budimpešte: Po vesteh z madžarskega glavnega mesta so se bojiševiki sedaj osredotočili na brežično bombardiranje notranjega mesta. Predel okrog krajevne gradu je v težkem topniškem ognju že mnogo trpel. Čekevi kronanja je deloma porušena. Ob Donavi je razbit del parlamenta. Na R-kocnyevi cesti divjajo požari. Nekaj manjših cerkev je popolnoma zgorelo. Nemški in madžarski ob zmbni pos je tudi večeraj držal vse boljševiške navale. Težišče sovrainnikovega napada je bilo v severnozahodnih zunanjih okrajih ob obeh straneh železnice iz Budimpešte v Gödöllő, kjer so vrgle nemške čete vdrlje nasprotinike s protisunkom nazaj ter mnogo boljševikov ujele. Ob budimpeštanskem zapadnem bojišču so se ves dan nadaljevali težki hšni boji. Razen dveh skupin razvalin, ki so jih prepuščili boljševikom, so nemški in madžarski branilci deloma protinapadi vzd žali nava boljševikov ter jim zadali težke izgube v zadnjih treh dneh so uničili po nepopolnih vesteh 97 sovjetkih oklopnikov in 21 napadalnih topov.

Berlin, 3. jan. O gorčeni borbi za Budimpešto piše neki nemški vojni poročevalac med drugim naslednje: »V prvotnih zapadnih mesnih predelih divjajo ogoren-

jeni poušični boji. Vedno znova pride do bojev iz bližine z rotim orožjem. Nemški vojaki in madžarski lovski padalci, ki jih podpirajo nemški oklopniki, se up rajo vedno znova napadajočim sovjetskim naskakovanim četam. Naglo si urejajo barikade ter spreminjajo klet za kletjo v odporniška gnezda. Budimpeštanska posadka se brani, omejena na mesno središče, proti namočnejšim napadom s fanatično hrabrostjo.

Zadnja leta bo ševikom izredne izgube, tako da njeno klubovalno vztrajanje ni bilo zamen in je pomagalo nemškemu vodstvu, da je pričelo na madžarskem področju z obsežnimi protikulrepl.

Ameriški bombniki so na sv. večer pobijali otroke

Milan, 31. dec. Ameriški lovski bombniki so na Sveti večer napadli sirotišnico v mestecu Centallo, ki leži severno od piemontskega kraja Cuneo. Razen tega so napadli v okolici Monre neke dečki dom. V Centallo je bilo ubitih 17 dečkov ter nekaj umrlihih sester v dečjem domu je bilo ubitih 11 otrok v starosti od 3 mesecev do 3 let ter ena sestra.

Kronika

Nad 10 milijonov obrokov razleležjo gostilne v Nemčiji vsak dan svojim gostom. Statistika ugotavlja, da se je številno javnih kuhinjskih obratov od 1. 1943 do 1944 na novo povečalo.

Omejeno pošiljanje priporočenih in vrednostnih psem. Nemški minister za pošto in brzojave je odredil, da se smejo priporočene pošiljke znanprej pošiljati največ v eni četrtini množice takšnih pošiljk, ki so bile oddane julija meseca 1944. Omejitveni predpisioločajo poleg tega, da ne sme biti pripravljeno pošiljka težja od 100 gramov. Pošta bo izvajanje nove odredbe najstrojše nadzorovala.

Južni kraji so pripravljani na obrambo. »Kärntner Zeitung« poroča, da je vrhovni komisar na operacijskem področju Jadransko Primorje nadzoroval utrjevalna dela v zgornjem italijanskem področju. Ogledal si je doslej izvršene naprave v dnevih okoli božiča, kjer je na približno 900 km dolgi črti nastalo mnogo bunkerjev, jarkov in drugih postojank. Na tem področju je zaposlenih nad 12.000 političnih voditeljev s Koroskega iz Berlina, iz Monakovega, iz Sudetov, iz zgornje in spodnjeonavskih krajev, katerim je poverjeno nadzorovanje utrjevalnih del. Na vse te može je imel Gauleiter nagovor, v katerem je naglasil, da je tudi na jugu Nemčije nastal branik za varstvo ne samo alpskih dežel, temveč cele nemške države. Na deset tisoče domačih moči, Italijanov, Slovencev in Hrvatov se je ob tej priliki seznanilo z narodnim socializmom ter spoznalo pomen tega gibanja. Brez stranke bi bilo to delo nemogoče, s strankino pomočjo pa je dobila bobena fronta močeno podporo v obrambi proti zunanji sovražnikom.

Opozorite na nakupovalnico Socialne pomoči svoje znanice.

Fregajte svoje založne oblačilnih predmetov! Prodajte tisto, česar ne potrebujete, nakupovalnici Socialne pomoči.

Senzacionalna najdba grobov ob Nilu. Najdba starega grobišča v bližini Nilovega vzhodnega brega, približno na pol poti med Kajom in mestom Heluanom je vzbudila po vesti »Stockholms Tidningen« v egiptjskih arheoloških krogih velikega zanimanja. Spričo odkritij v tem grobišču se je pojavilo namreč vprašanje, ali je bila »prva« egiptjska dinastija resnično prva. Ako bi uspelo dokazati, da je obstojala, kot to sedaj trdijo znanstveniki, pred to »prvo« dinastijo še neka druga, bi pomnilo, da je egiptjska kultura mnogo starejša, kot pa so doslej mislili. Skupno so odkrili okrog 2000 grobov, od katerih jih je bilo kakih 200 nedotakanih. Del grobov izvirja sigurno iz časov »prve« dinastije, ostali pa so iz anapena ter so verjetno mnogo starejši. Na nekem kamennem bloku so odkrili ime kralja, ki ne pripada nobeni doslej znani dinastiji. »Ljubsko štetje v Turčiji. Ankski radio javlja, da je odredila turška vlada za 1. 1945. splošno ljudsko štetje ter da je že

Dr. Bogdan Kurbus

Dne 2. jan. 1895 je v St. Vidu pri Grobelnem zagledal luč sveta dr. Bogdan Kurbus. Izhaja iz znane učiteljske rodbine, od očeta Toma Kurbusa; upok. nadučitelja, in matere Tončke roj. Šumer. Po končani gimnaziji je študiral pravo v Gradcu, promoviral pa je za doktorja na ljubljanski univerzi. Posvetil se je poštini službi; in je razen malega predsedka, ko je bil v Sarajevu, ves čas uradnišče Poštne direkcije v Ljubljani. Zavaljal je razne važne resorje. Sedaj je šef poštnega odeska. Med stanovskimi tovariši kakor tudi pri podrejenih uslužbencih je zaradi svoje kolegialnosti in pravičnosti globoko priljubljen.

Zlasti pa je jubilatn znan in uvažen med zeleno bratovščino. ki ga visoko ceni kot vesinega in nesebičnega lovskega tovarša. pa tudi kot odbornika lovskega društva. Zadnja leta se je z vso vnemo oklenil znane lovške družbe, ki je lovila okrog idilnege Tehovca, in vemo, da mu je z nami vred hudo, ker nam je vojna vihar zaprla vrata v to lepo divjačino polno lovišče, kjer smo preživeli toliko srečnih uric.

Dragi Bogdan! Vemo, da si tiho in skromno praznoval svoj življenjski praznik v domačem krogu Tvoje zveste ženke Milene in hčerke Nane in Bogdane. Se bolj skromne in tihe naj bodo tudi naše čestitke in želje, ki jih povedo te le vrstice:

Radi praznovali Tvoj bi jubilej tam, kjer slavili več smo jih doslej: v prijetni naši lovski sobi, med griči-holmi, kot se to spodobi. A tega zdaj nam ne dopušča vojna, zato pozneje mera slavlja bodi dvojna. Le ne strahi petih križev se preveč, ostanj trden in ne ukloni pleč, da zdrav, krepak kot mlad fantič boš šel loviti na T'hovski grič. Prijatelji.

preločila veliki narodni skupščini tozadevni osnutek. Ljudsko štetje se bo vršilo meseca oktobra. V Turčiji se vrše ljudska štetja vsakih 5 let. Zadnje se je vršilo leta 1940, tedaj so naštel okrog 18 milijonov prebivalcev.

Glavna poslovalnica Socialne pomoči za nakupovanje oblačil, obutev, perila, posteljnine itd. je v Gradišču št. 4, nasproti dramskega gledališča. Zakaj Vam jeze stare obleke, čevlji in podobno brez haska v omahor? Prodajte jih nakupovalnici Socialne pomoči!

Posročena operacija na srčni mišici. Kodanjski zdravnik dr. Kjaer je izvršil na neki 24 letni ženski nenavadno operacijo. Posežek je bil potreben zaradi bolezn, ki se konča v 50%, obolelosti s smrtjo. Operiranka je namreč imela zračne tako zvane »srčne lističe«, zaradi katerih srce ni normalno utripalo. Ta bolezen je povzročala pri pacientki tudi nadulho in druge mučne položaje. Dr. Kjaer je izvršil operativni posežek po metodi nemškega specialista za srčne bolezni prof. von Schmiedena.

Skandal v angleškem vojnem gospodarstvu. Kakor javlja londonski list »Times«, je odkril angleški odbor za preiskavo pri javnih delih ogromen skandal v angleškem vojnem gospodarstvu. Židovskemu lordu Meichoitu se je posročilo, da je zasedel vse vplivne ključne postojanke v angleškem municijem ministruvstvu ter izrabila ta položaj v lastno korist.

Ognjeniki na Kamčatki bruhajo. Kakor javlja agencija »Tass« iz Petropavlovska, je pričel na polotoku Kamčatki delovati razen malega vulkana Ključevskaja Sopka tudi vulkan Siveluč, ki je približno 80 km oddaljen od prvega. Z obratov vulkana Siveluča se vali gost vaj lave v dolino.

Iz Ljubljane

Nov grob. Danes, v sredo 3. januarja, je v Ljubljani umrl uradnik državnih železnic v pokoj u Franc Sila. Za njim žalujejo sin Edmund in snaha Julija, sestra Ursula in številno drugo sorodstvo. Pokopali ga bodo v petek 5. t. m. ob 8.30 iz kapele sv. Frančiška na Zahah na pokopališču k Sv. Križu. Pokojniku blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Poročila sta se 28. dec. v Frančiškanski cerkvi g. Vladimir Čerček, priv. uradnik in gđc. Nada Supan, stud. med. Obilo sreče!

Promocija. Na Hrvatski ekonomsko-komercijalni visoki šoli v Zagrebu je te dni promoviral za inženirja elektroinije gđc. Majda Baloh iz Ljubljane. Čestitamo!

Sv. Trije kralji nahrabro. Kakor druga leta so se v preteklih dneh pojavile na ljubljanskih ulicah skupine otrok, predstavljajoče svete Tri kralje. Primerno oblačeni in naminkani hodijo otroci od gostilne do gostilne, obiskujejo trgovine in nekatera zasebna stanovanja. Pojejo priloznostne božične pesmi in voščilo ljudem srečno novo leto. Povsod jih nagradijo s kakšno liro. Letos je teh trikrakovskih skupin znatno manj kakor prejšnja leta. Svoje delo morajo opraviti še pri svetlem ker se mnogi lokali hitreje zapirajo kakor druga lea. Tudi zaradi policijske ure se morajo bolj zgodaj vracati domov.

Elektrotehnični vestnik. Glasilo Združenja inženirjev in obrtnikov za Ljubljansko pokrajino, odsek za obrtništvo v Ljubljani, nam je pravkar poslal svojo zaključno trojno številko letnika 1943. Zadnja številka ima naslednje vsebino: dr. inž. Roman Poniž: Odnos maksimalne temperature do izgub suhega transformatorja v stacionarnem stanju; inž. Radivoj Požnel: Velenapetosti; inž. Dušan Krapež: Električna oprema in instalacija motornih voz na istosmerni tok; inž. Rihard Sever: Kaj mora elektrotehnik vedeti o obratih, ogroženih z eksplozijo? Zaključno sledijo ocene strokovnih knjig in vesti iz združenja.

Na živilskem trgu se gospodinjice dan za dnem zanimajo najbolj za kisló zelje in kisló repo, ker pač zelenjave in sočivja trg sedaj več ne nudí. Ob tržnih dneih je zanimanje za repo in zelje še večje kakor ob navadnih dneih. Kakor kažejo čakajoče skupine, ima zelje več ljubiteljev kakor repa. Gospodinjice, ki so navajene hoditi na živilski trg po repo in zelje samo ob tržnih dneih, svetujemo, da poskušajo enkrat občekati trg tudi ob delavnihkih. Morda jim bo uspelo nakupiti si kisló repo in kisló zelje lažje kakor ob tržnih dneih. Drugih dobrot, razen čebule na živilske nakaznice, danes na trgu ni bilo.

Nenavadno domova čopka. V »Jutru« od 30. decembra 1. l. smo med ljubljanskimi vestmi sporočili čitateljem, da živi v Ljubljani kolkoš, ki je od februarja do decembra »baje« znesla 201 jajce. Čitatelj našega lista, ki ne želi biti imenovan, nam k tej vesti sporoča, da je sreden lastnik kokoši mešane pasme »čopke«, ki mu je od 1. januarja do 31. decembra lanskega leta znesla kar 253 jajca. Poleg tega je čopka v tej dobi valila piščanec, dve izvalla in odrojila več šapraj neje jajca. Ko sporočamo našim čitateljem to vest, želimo srečnemu lastniku čopke tudi

v novem letu, da bi mu kokoška letos nesla vsaj tako pridno kakor lani.

Drž. tehniška srednja šola v Ljubljani. Pouk za I. in II. letnika arh.-građbenega stroja, in elektrotehn. oddelka se bo pričel v Cetrtek, dne 11. januarja t. l. v poslopiju Uršujinskih šol. Prijavljenci učenci se zberó navedenega dne pred Uršujnskim poslopjem v Sutilčevi ulici in sicer učenci I. letnikov v Cetrtek, dne 11. januarja ob 1/4 14. uro ter učenci II. letnikov istega dne ob 1/4 8. uri. Naknadne prijave za vpis se sprejemajo do 8. januarja t. l. med 9. in 10. uro v direkciji pisarni (Gorupova ul. št. 10/I. nadstropje).

Učite se strojepljanja! Novi tečajji pričenjajo 4., 5. in 7. januarja. — Praktično znanje, koristno vsakomur sedaj in v bodoče. Učene ure dogovorno po želji. — Informacije inevno, prospekti; Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska cesta 15.

Počestitev spomina blag-pokojne gospodine Majaron Jožice iz Borovnice je darovala gospa Ferdinanda Majaron iz Ljubljane 200 lir božnim otrokom otroške bolnišnice v Ljubljani. Blagi dobrotnici iskrena zahvala.

Društvo stepih se držovali soščol blagopok gđc. Majaron Jožice 600 lir namesto cvetja na njen grob. Tudi v imenu podpiranih najsrčnejša hvala!

Neimenovana gospa daruje 100 lir za Društvo stepih.

Redni pouk na srednjih in osialih šolah uspešno dopolnjuje tukajšnje odlično organizirane specialne instrukcije vseh predmetov in tujih jezikov za nižje- in višješolce. Zakurjene učilnice. Vpisovanje do 10. januarja. Informacije, prosp. kđ: Splošna inštrukcija, Kongresni trg 2.

Nežreče. Herman Vrenjak, 41 letni delavec iz Ljubljane, je padel pri karambolu s kolesom in si zlomil levo nogo. — Majda Zilherlova, 11 letna delavčeva hči iz Ljubljane, je padla na polodici in si zlomila desno ramo. — Gizelo Cerjakovo, 50 letno zasebnico iz Ljubljane, je podrl na Marijnem trgu nekí avto in si prizadejal poškodbe po vsem životu. — Stanislav Bobič, 15 letni delavčev sin iz Ljubljane, si je pri padcu zlomil levico. Vsi ponesrečeni so se zatekli po zdravilno pomoč v splošno bolnišnico.

FORMICOT PASTILE ZA DEZINFICIRANJE UST IN GRLA dobite v lekarnah.

Danes, ko je stiska za obke in obutev, ne sme ostati nobena taka stvar neizrabljena. Če jih sami ne rabite, prodajte jih nakupovalnici Socialne pomoči.

Nakupovalnica Socialne pomoči kupuje stara oblačila, obutev, perilo, posteljino itd. po dnevni ceni.

Mizarstvu Škarat Fran, Rimška 16 je ukraden nov gonilni jermen 450 x 10 cm. Kdor ga išče, prejme 1000 lir nagrade. Pred nakupom se svári.

Nekdanjšolce-ke, ki se želijo izvečbati v strojepljanju opozarjamo na nove tečajje, ki pričenjajo po Novem letu 4., 5. in 7. januarja. Praktično znanje, vsakomur koristno. — Učene ure dogovorno po želji. — Informacije dnevno, prospekti; Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska 15.

Iz Novoga mesta

Najsiarejša Novomeščanka je umrla. 27. decembra so pokopali go. Marijo Kastelic, roj. Saje. Rodila se je 2. avgusta 1852. Kot 16letna mladenka je prišla v Novo mesto služiti. Pred 60 leti se je poročila s pokojnim Kastelicem, ki je bil nameščen kot mitničar v Bršljinu. Kasneje sta se preselila v Novo mesto v hčo povelja Milana Puglja, katero sta tudi kupila. Ta hiša je stala ob bivšem starem mostu, na katerem je njan mož pobiral mostnino. Ker je klical za vsakim kmetom, ki jo je hotel brez mostnine popihati v mesto: »Krajcar, krajcar!«, so mu nadeli ime Krajcar. Ob vrtu njune hče stoji kapelica sv. Jeneza Nepomuka, katero je rajnica oskrbovala, zlasti se na predvečer praznika, ko so na Krki priedili »beneško noč«. Pred leti je zbolela in od tedaj ni več zapustila postelje ter je na sam tožič mirno preminila. Znanja je bila kot dobrotnica. Imela je lep grob. Naj ji bo lahka domača zemljica! Žalujočim naše iskreno sožalje!

Novomeške žilice. V kapiteljski cerkvi so prav lepe jaslice, četudi je iz prejšnjih let. Tudi v frančiškanski cerkvi so že stare jaslice. Pri pregledovanju figur je naštel pokojni g. prof. Gregorič Jože na jaslice, ki so bile slikane na desko in nato izrezljane. Figure so visoke 45 do 50 centimetrov. Slikarja je najbrž delo enega izmed bratov Subicev. Prof. Gregorič je hotel skupaj s svojim zvestim sodeavcem g. Ciglerjem Poideletom postaviti te lani te jaslice, seveda restavrirane, a so septembrski dogodki to preprečili. V spomin svojemu pokojnemu prijatelju je letos g. Cigler Poide postavil nove jaslice, za ozdabo pa je naslikal betlehemsko pokrajino, in jih postavil s pomočjo g. Gregoričeve Staneta v kapelj Karmeljske Ma-

Glavna poslovalnica Socialne pomoči za nakupovanje oblačil, obutev, perila, posteljine itd. je v Gradišču št. 4, nasproti dramskega gledališča.

Nakupovalnica Socialne pomoči kupuje stara oblačila, obutev, perilo, posteljino itd. po dnevni ceni.

tere božje v frančiškanski cerkvi. Jaslice so postavljene v velikosti 2,20 m x 1,10 m ter so tako odlično aranžirane, da se jih ljudje kar ne morejo nagledati. Betlehemsko volino predstavlja votel deloma preperel drevesni štor. Razpostavljena drevesa nas spominjajo na naše drevje pozimi. Skozí pokrajino, kjer se pasejo ovce, se vije majhen potok, ki presenetljivo naraven.

S Koroskega

Slovo Koroske od prof. Wiegela. P. ošli Cetrtek so imeli v Celovcu spominsko svečanost za akademskim slikarjem prof. Fr. Wiegelom, ki je umrl kot žrtev sovražnega strahovalnega napada. V prostori celovške mestne hiše so se ob tej priliki zbrali Gauleiter, dr. Rainer in njegov namestnik Th. mel, predstavnik oboževane si-le gen. por. Neudelehen ter vidni predstavniki stranke, države, vojske in koroških umetnikov. Anderluhov kvartet je intoniral Schubertov godalni kvartet, potem je povzel besedo univ. doc. dr. Walter Frodl, ki je crisal osebnost in zasluęe profesorja Wiegela za umetnost v splošnem, posebej pa še na koroskem ozemlju. Po spomin-skem govoru dr. Frodla je zopet zaigral kvartet zaključni stavek, nakar so se častilci Wiegelove umetnosti razšli, obnovljajoč spomine na zaslužnega polkojnika.

V proorih celovškega gledališča so dne 19. decembra otvorili novo kinematografsko ustanovo s Tobisovim filmom »Filmharmonik«. Otvoritvene predstave se je udeležil namestnik Gauleiterja Thimel ter viši celovški činovnik von Franz.

Po dolgi in težki bolezni je umrla v 61. letu svoje dobe koroska rojakinja Ana Lepušičeva. Zapuščila moža, črnce in hčere ter druge sorodnike v Beljaku in Celovcu.

S Štajerskega

Zaključno zborovanje okrožnega vodstva v Brezicih. V okroženem letu v Brezicah so imeli nedavno zaključno zborovanje za 1. 1944. Okrožni vodja Svoboda se je ob tej priliki zahvalil zaslužnim možem in ženam, ki so pripomogli k uspehom, doseženim v pretečenem letu. Obenem pa je razvil smerice za delo v naslednjih tednih in mesecih. D. datno je še poročal strankin čimtelj Tremel o političnem in gospodarskem položaju.

80 letnica vzgledneja Levkija. Dne 20. decembra je obhajal 80letnico rojstva dvorni svetnik Albin Lesky, rodom iz Celja. Izmed 36 let svojega službovanja je posvetil 35 let za vzgojo na štajerskih srednjih šolah. Povečeval je matematično in fiziko ter je vzgojil velik rod inteligentov. Še danes je pri čvrstih močeh in kljub visoki starosti še del obišče planine.

Za profesorja na graški univerzi je bil imenovan docent dr. phil. Norbert Schindlerschtech, dosedanji vodja zavoda za farmaceutsko kemijo.

Lepa starost. Dne 17. decembra je obhajala dvaja po uradniku Jožefina Forko v Gradcu v posesti popolnih duševnih in telesnih sil svoj 60. rojstni dan. Ob tej priliki je prejela tudi čestitko iz Führerjeve pisarne.

Trinajsti otrok se je narodil zakonca. Ma Scherman v Sinnerdorfu na Štajerskem. Ker imata zakonca že od prej 12 otrok moškega spola, sta si močno zaželela lečice, in res, ta želja se jima je z rojstvom trinajstega otroka izpolnila.

Umrl je nemotečen drž. žel. Franč Leskvar. Pokopali so ga dne 23. decembra na centralnem pokopališču v Gradcu. Za pokojnikom žaluje žena s tremi otroci.

Iz Trsta

Večje zaloęe kočnikov je odlični trška policija v stanovanju zasebnice M. Davidé na Garibaldijevem trgu 11. K. d. št. 1010 bili zaplenjeni. Vredni so okoli 2.000.000 lir. Razen tega se je izkazalo da je gospa Davidéjeva prenosilna skupini komunistov in židov. Nametava se je pr. seliti v Grčijo. Namesto tega se je preselila v tržaške zapore.

V ilirski Bistrici kaže kulturno življenje lep napredek. Odski krožek »Bistice« je vpriporil za božične praznike božični misterij »Heurák, govavi vitez«. Obe predstavi na prvi in drugi božični praznik sta imeli zelo lep uspeh. Na Kratevo vpripori omenjeni krožek burko »Stari grehi«.

Mrtve v stanovanju. Nenačoma je umrl 50 letni Jožef Zajred iz ulice Mlin na vester. 124. Nešli so ga metveta v stanovanju. Zadelo ga je srčna kap.

Iz Gorice

Goriški potrošniki prejmejo po kg riža na odrezke 21 do 31 živilske nakaznice za tekoči mesec, trdega sira na odrezek 32, konzervirani paradiznik pa na odrezek 71. Kolčnica je označena na trgovskem seznamu. Razdeljevala se bo tudi sadna meza v običajni količini, ki se bo delila v dvakratnih

obrokih na odrezka 7 in 8. Cene so razvidne iz že omenjenega trgovskega seznama.

V Biljah so streljali tolojavca na italijansko goriško mestno stražo, ki nadzoruje delo pri Vrtojbi.

Himen. Poročili so se te dni v Gorici železnicar Karol Bradaskija in gospodinja Gabrijela Murovec, kmetovalec Bruno Padovan in vrtnarica Marija Mužina, uradnik Marij Butti in gospodinja Karmela F'gar, električar Rudolf Miascoli in gospodinja Jolanda Brajnik.

Iz Pestoje

Obdaritev mater in otrok. Kakor vsako leto, tako je tudi letos odbor za zaščito mater in otrok pri tukajšnji občini razpisal prošnje Postojčanom za prispevke. — Prebivalstvo se je odzvalo polnoštevilno. Dobrovoljci so darovali ves dohodek od prireditve v znesku Lir 8021. Domobranski štab je daroval 200 kg moke in 100 kg kostanja, gg. oficirji in moštvo udarnega polka na Primorskem pa 5000 lir. Tako je bilo odboru omogočeno obdarovati 126 mater s skupno 390 otroci. Veselih obrazov so odhajale matere v soboto dopoldne iz občinskega poslopja, noseč domov darila. Pripomniti moramo, da odbor skrbi preko vsega leta za ubego matere in osirotele otroke z mesečnimi prispevki. Odbor se v imenu mater tem potom najtopleje zahvaljuje vsem darovalcem, da so omogočili to obdaritev.

V St. Petru na Krasu je bila na Štefanovo prav lepa mladinska prireditve, ki jo je izvedla šentpeterska mladina. Domačini so napolnili obširno dvorano ter uživali ob prestem mladinskem sporedu. Mladinsko prireditve so novili v nedeljo 30. decembra.

St. Peter na Krasu. Nad našo vasjo se je vnelo v zadnjem napadu ameriško letalo, iz katerega so poskakali piloti. Preden je zagorel, je padla z letala bomba, ki pa ni napravila nobene škode.

Belečnica

KOLEDAR

Cetrtek, 4. januarja: Tit, škof. DANAŠNJE PRIREDITVE. Kino Matica: Usodno naključje. Kino Sloga: Mlada srca. Kino Union: Talsino je bilo moje življenje. BEZURNE LEKARNE. Danes: Mr. Bakarič, Sv. Jakobova trg 9; Ramor, Miklošičeva cesta 20; Murnayer, Sv. Petra cesta 78. ZATEMNITVE od 17.25 do 7.20. DRŽAVNO GLEDALIŠČE OPERA. Cetrtek, 4. jan. ob 18.30 dramska predstava: Poslednji mož. Red B. Petek, 5. jan. ob 18.30 dramska predstava: Življenje je lepo. Red C. Sobota, 6. jan. ob 19.00: Princessa in zmaj. Opera mladinska predstava. Obisk Božička. Izven. Cene od 60 lir. — Ob 18.: Poslednji mož. Dramska predstava. Izven. Cene od 40 lir nazadol.

F. Ks. Svoboda: »Poslednji mož«. Veselje igra v treh dejanjih. Posojevali F. Govkar. Oebe: Petelin, hišni posestnik-Cesar, Pazdinka-Neborka, Helena, Zdrnka in Jaroslav-Razbergerjeva. V. Juvanova in Verdonik, dr. Gaberšek-Dronovec, inž. Sodar-Nekerc, Tončka Kavčič, gimnazij-ska-Svetlova, Barica, služnik pri Pele-inovin-Mazovčeva, Vojak-Raztresen. — Režiser: prof. Šest.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje RADIO LJUBLJANA

CETRTEK, 4. JANUARJA. 7.00—7.10: Poročila v nemščini; 7.10—9.: Jutrarnji koncert; vnes: 7.30—7.40: Poročila v slovenščini; 9.00—9.10: Poročila v nemščini; 12.00—12.30: Napoved sporeda, nato: Opoldanski koncert; 12.30—12.45: Poročila v nemščini; poročilo o položaju in poročila v slovenščini; 12.45—14.00: Balonski orkester vodi A. Dermelj; 14.00—14.15: Poročila v nemščini; 14.15—15.00: Prenos osrednjega nemškega sporeda; Od dveh do treh — šare meh; 15.00—17.00: Prenos osrednjega nemškega sporeda; 17.—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini; 17.15—18.00: Živahni ritmi; 18.00—18.15: Glas slovenskega Domobranstva; 18.15 — 18.45: Drobna pesem; 18.45—19.00: »Narodopismo predavavje«, dr. Fran Konik; O ljudskem zdravilstvu; 19.00—19.30: Na harmoniko igra Jenčič Anton; 19.30—19.45: Poročila v slovenščini; 19.45—20.00: Aktualno predavanje (prenos); 20.00—20.15: Poročila v nemščini; 20.15—21.00: Noč ne ni samo za spanje; 21.00—22.00: Večerni koncert, radijski orkester vodi D. M. Šijanec; 22.00—22.15: Poročila v nemščini in napoved sporeda; 22.15—24.00: Prenos osrednjega nemškega sporeda: Glasba pred polnočjo.

Spominjajmo se brezdomcev, darujmo za Z-msko pomoč!

G. Fürtmüller: 19 Kipec princeze Amare Roman

To pot ste se korenito učeli, Helbing, ko ste trdili, da ni Viljem Nordmann v nikakoli zvezi z Rothejevo zadevo, je Urban odvrnil.

Teh misij sem še vedno. Kaj se je zgodilo, Urban, da tako govorite?

Urban se je naslonil na stolu nezaj in z dobrodušno prevzetnostjo pogledal Helbinga.

Pravkar smo dobili poročilo, da so našli Dirka Svensena umorjenega na njegovem stanovanju v Monakovem. Ali vam je znano, da sta bila Nordmann in Svensen zaradi denarnih nesoglasij huda sovražnika?

Helbing je priklinal.

Čital sem izpovedbe, ki so vam jih podali razni Nordmannovi in Svensenovi znanci. Baje je bil med njimi tudi hudi prepri zaradi Lizele Fajknerjeve. Tudi izpovedba Nordmannovega hišnika mi je znana — da je Nordmann odotvovalja v Monakovo. A tegale — tega nisem pričakoval, da Nordmann ne bi bil umoril samo Rotheja, ampak tudi Svensena. To mi še ne gre v glavo.

Urban se je naslonil nazaj.

»Niče drugi ni storilec kakor Vilj-m Nordmann. Na svojem begu je hotel opraviti še s Svensenom in ga je terjaj za denar, ki mu ga je ta dolgoval kot dediču po očetu. Veriga dokazov mi je skoraj stnjeno pred očmi — ob kritični uri je stopil v hišo, kjer je Svensen stanoval. Hišnik ga je — kakor izhaja iz pranje za zasledovanje — nedvomno opbel. Tudi je zapustil na kraju dejanja svoj klubok z vtisnjeno značko »Vilj. Nordmann.«

To še davno ni dokaz krivde, je oporekel Helbing, ki mu je že kri udajala v glavo. »Svensen je utegnil dobiti po Nordmannovem odhodu kak drug obisk, morda je v tem iskati storilca. Kljub je nenara pozabili po razjarjeni prereki s Svensenom.«

Urbanu se je zabliškalo v obeh.

»Ne, Helbing, to pot se korenito motite — Hišnik je videl Nordmanna, ko je šel k Svensenu, in komaj deset minut kasneje je spet prišel po stopnicah, prepreden in bled kakor zid. Mož, ki je Nordmannovo čudno vedenje zbudilo njegovo pozornost, ga je vprašal, ali se je kaj zgodilo, toča čudek je odgovoril nekaj nerazumljivega in zdrljal v noč, kakor da bi mu bil pkel za petami.«

In kaj potem? je z nagrbnotenim čem vprašal Helbing.

Hišnik je šel svedea neutegoma gor in

je v svoje začudenje dobil stanovanjska vrata odprta. Ko se ni na njegove klice Svensenu nihče ogasil, je stopil v stanovanje, ki je bilo deloma ravneleno. Svensena mu ni bilo treba dolgo iskati. Lezal je v dnevni sobi na prep. oči. Desno stran glave je imel razbito s težkim, topim predmetom, Svensen je bil mrtev.«

Nočni ekspressni vlak je po nalogu kriminalnega svetnika dr. Wickenbe ga odpeljal Helbinga in Urbana v Monakovo, da bi s pomočjo tamkajšnje policije skušala pojasniti, kavevo dejanje in priti Nordmannu na sled.

Heinz Urban se je bil v spalnem oddeku zložno uredil. Odložil je knjigo, ki jo je nekaj časa čital, in si prižgal cigareto. Delo, ki ju je čakalo na cilju potovanja, se mu nikakor ni zdelo tako zapleteno in zamotano kakor Wernerju Helbingu. Urban je bil dodela prepričan, da Nordm-nu ni umoril samo Dirka Svensena, ampak tudi Valetina Rotheja. Po Urb-novih mislih je bil Nordmann Rotheja ustrelil, ker mu ni hotel dati velike vsote, ki jo je ta najbrže zahteval od njega, in Svensen je bil moral dati življenje, ker ni plačal denarja, ki ga je dolgoval Nordmannovi rodbini.

Dajte, Helbing, poldite že spot, je zaklical tovarišu, ki je negetno stal pri oknu

in strmél v noč, razgrinjajočo se ob progí kakor črna rjuha. »Nič pametnega ne morete storiti. Rad priznam,

Novoletne čestitke iz Postojne

SREČNO NOVO LETO ŽELI
gostilna
„PRI POLICAJU“
Bessaneže, dobra jedila in še boljše
pijaca
V POSTOJNI

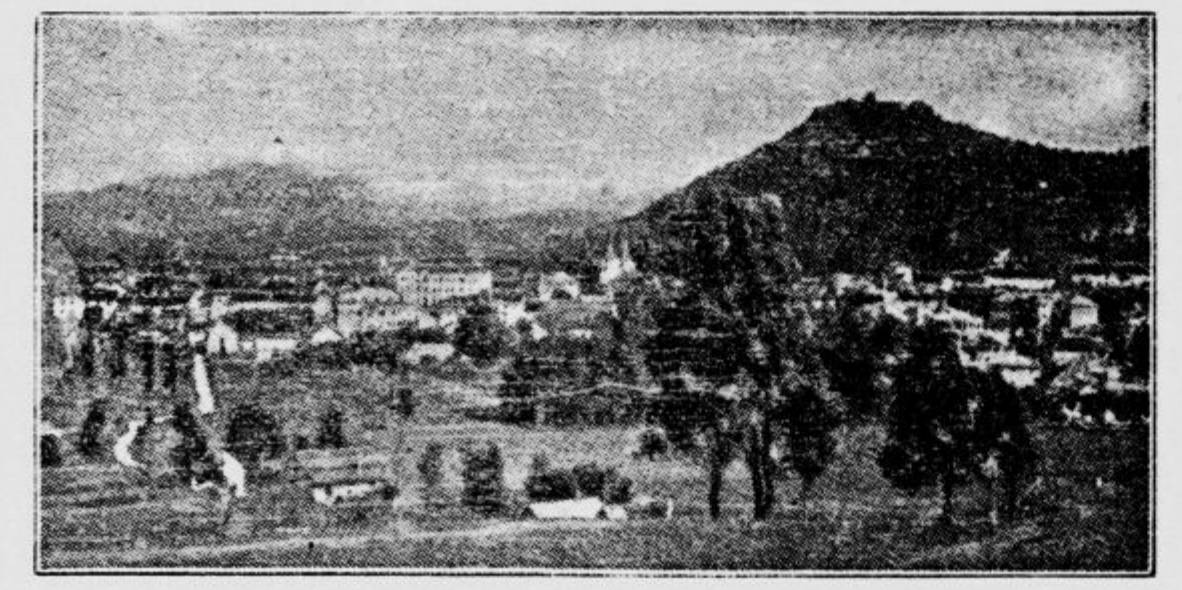
SREČNO IN PRIJETNEJŠE NOVO LETO 1945 ŽELI SVOJIM CENJ. GOSTOM
TER SE PRIPOROČA ZA NADALJNO NAKLONJENOST
HOTEL „PATERNOST“
POSTOJNA

O, Ljubljane

Borely urar
Ljubljana, Tavčarjeva 2

Srečno in veselo NOVO LETO 1945
ŽELI SVOJIM CENJENIM GOSTOM TER SE PRIPOROČA ZA NADALJNO
NAKLONJENOST
kavarna in hotel „PRI LEVU“
ELO GAZZAROLLI
POSTOJNA

SREČNO NOVO LETO ŽELI
gostilna pri »TROMOSTJU«
MEDICA, FILIPOVIČ
LJUBLJANA, Cankarjevo nabrežje 5

Milko in Marija Slamič
mesarija
LJUBLJANA Jegljeva 10

SREČNO IN VESELO NOVO LETO želi vsem svojim odjemalcem
JAZBEC JOSIP
ŽELEZNINA, ELEKTRICNI MATERIJAL, STERKO I. T. D.
POSTOJNA

SREČNO IN USPEHA POLNO
NOVO LETO
želi vsem cenjenim strankam
Ivan Podobnik
splošno in strojno mizarstvo
Ljubljana, Jeranova 14

Srečno novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem
A. Šinkovec nasl. K. Soss
LJUBLJANA Frančiškanska 5

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1945
ŽELI VSEM SVOJIM CENJENIM GOSTOM
GOSTILNA „PRI ZUPANU“
KOVAČ IVAN
topla in mrzla jedila ter dobra pijava
V POSTOJNI

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi vsem svojim cenj. odjemalcem
EBER ELIGIJ
krznarstvo in izdelovanje čepic
LJUBLJANA Kongresni trg 7

SREČNO NOVO LETO ŽELI
CVETLICARNA
ŠIMENC PAVEL
LJUBLJANA Sv. Petra cesta 26

SREČNO NOVO LETO ŽELI SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM
PARFUMERIJA „KUTIN“
POSTOJNA

SREČNO IN ZADOVOLJNO NOVO
LETO želi vsem cenj. odjemalcem
ŠIMENC STANKO
SV. KRIŽ — paviljon

SREČNO NOVO LETO 1945 želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
FRANČIŠKA AVANCINI
MANUFAKTURA IN PAPIRNICA
POSTOJNA

Lesna industrija
gradbeno in tesarsko podjetje
MARTINEC
LJUBLJANA Trnovski pristan 20
Vam želi srečno in veselo novo leto
Telefon št. 28-32

SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM
KAREL DANEU
SPECERIJA
POSTOJNA

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1945 želi vsem svojim cenjenim gostom
KAVARNA „CENTRAL“
KRISTIJAN DEBEVC
POSTOJNA, Vilharjev trg šte. 3

SREČNO NOVO LETO 1945 ŽELI
TAVČAR KAREL
TRGOVINA Z MESANIM BLAGOM
POSTOJNA

SREČNO NOVO LETO 1945 ŽELI
„DELAVSKA ZADRUGA“
MAGACIN 44
POSTOJNA

SREČNO NOVO LETO!
DROGERIJA FERMEJLIA
POSTOJNA

VSEM CENJENIM GOSTOM ŽELI SREČNO IN PRIJETNO NOVO LETO 1945
HOTEL „UNION“ — Lojzka Kranjec
POSTOJNA — Markanijeva ulica 5

SREČNO NOVO LETO ŽELI CENJENIM ODJEMALCEM
PLESNIČAR ALOJZ
ELEKTRICNI MATERIJAL
POSTOJNA

SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM
JOSIP KASTELIC
TRGOVINA Z MESANIM BLAGOM
POSTOJNA

SREČNO NOVO LETO 1945 ŽELI VSEM SVOJIM CENJ. ODJEMALCEM
L. MADRIZ
KNJIGARNA IN PAPIRNICA
POSTOJNA

SREČNO IN VESELO NOVO LETO želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
DI MITRI S.
TRGOVINA Z MESANIM BLAGOM
POSTOJNA

VSEM CENJENIM ODJEMALCEM ŽELI SREČNO NOVO LETO 1945
LEKARNA GIUMLIA
POSTOJNA

Schriftleiter — Urejuje: Milan Zadnek — Für das Konsortium »Jutro« als Verlag —
Za konzorcij »Jutra« kot izdajatelja: Stanko Virant — Für »Narodna tiskarna« A. G.
als Druckstelle — Za »Narodno tiskarno d. d.« kot tiskarnja: Fran Jeran — Für den
Inseratenteil verantwortlich — Za inseratni oddelek odgovorja: Ljubomir Volčič

JUTRO / DOBRA KNJIGA 1945 SLOVENSKI NAROD

APRIL	MAJ	JUNIJ	JULIJ	AVGUST	SEPTEMBER
1 N Veitka noč	1 T Filip in Jak.	1 P Radovan	1 N Teobald	1 S Vezj. sp. P.	1 S Egidij
2 P Vel. poned.	2 S Evgen	2 S Evgenij	2 P Obisk. M. D.	2 C Porcunkula	2 N Stefan, kr.
3 T Rihard	3 C Helena	3 N Klotilda	3 T Lev	3 P Lidija	3 P Doroteja
4 S Indor	4 P Florijan	4 P Frančišek K.	4 S Urh	4 S Dominik	4 T Rozalija
5 C Irena	5 S Irenej	5 T Bonifacij	5 C Ciril in Met.	5 N Marija S.	5 S Lovencij J.
6 P Viljem	6 N Janez	6 S Norbert	6 P Izida	6 P Gosp. sprem.	6 C Chariis
7 S Helena	7 P Stanislav	7 C Robert	7 S Vilbald	7 T Kajetan	7 P Regina
8 N Albert	8 T Pr. n. M.	8 P Medard	8 N Elizabeta	8 S Cirjak	8 S Roj tvo M. D.
9 P Marija Kl.	9 S Gregorij N.	9 S Primož in P.	9 P Veronika	9 C Roman	9 N Peter Kl.
10 T Mehtilda	10 C Vnebohob	10 N Marijeta	10 T Amalija	10 P Lovrenc	10 P Nikolaj T.
11 S Leon Veliki	11 P Frančišek	11 P Barnaba	11 S Pij. Olga	11 S Suzana	11 T Erna
12 C Viktor	12 S Pankr. in t.	12 T Janez Fak.	12 C Moh. in F.	12 N Klara, dev.	12 S Gvidon
13 P Ida	13 N Servacij, k.	13 S Anton Pad.	13 P Marieta	13 P Kasian in H.	13 C Notburga
14 S Justin	14 P Bonifacij	14 C Bazilij	14 S Bonaventura	14 T Evzebij	14 P Pov. sv. K.
15 N Helena, kr.	15 T Zofija	15 P Vid in tov.	15 N Vladimir	15 S Vnebovzetje	15 S Mar. 7 žal
16 P Benedikt	16 S Laver Nep.	16 S Jost. Benon	16 P Mar. Karm.	16 C Rok	16 N Ljudmila
17 T Rudolf	17 C Bruno	17 N Adolf.	17 T Alež	17 P Emilija	17 P Lambert
18 S Apolonij	18 P Alenka	18 P Efrim Sir.	18 S Miroslav	18 S Vincencij P.	18 T Irena
19 C Ema	19 S Peter Cel.	19 T Gervazij.	19 C Vincencij P.	19 N Ludvik Tot.	19 S Januarij
20 P Marcellin	20 N Birkobit.	20 S Silverij	20 P Elija	20 P Bernard	20 C Evtahij
21 S Simeon	21 P Bink. poned.	21 C Alojzij	21 S Danijel	21 T Ivana Fr. S.	21 P Matevž
22 N Soter	22 T Julija	22 P Abacij	22 N Marija M.	22 S Timotej	22 S Mavricij
23 P Voiteb	23 S Deziderij	23 S Agripina	23 P Apolinarij	23 C Zdenko	23 N Tekla
24 T Juri	24 C M. D., d. kr.	24 N Janez Krsc.	24 T Kristina	24 P Jernej	24 P M. D., r. w.
25 S Marko, ev.	25 P Urban	25 P Viljem	25 S Jakob	25 S Ludovik	25 T Kamil
26 C Klet in Mar.	26 S Filip Nerij	26 T Rudolf	26 C Ana	26 N Cefirin, p.	26 S Ciprijan
27 P Peregrin	27 N Janez	27 S Ladislav	27 P Rudolf	27 P Jozef Kal.	26 S Kozma in D.
28 S Vital	28 P Avguštin	28 C Irenej	28 S Viktor	28 T Avguštin	28 P Venčeslav
29 N Robert, op.	29 T Mar. Magd.	29 S Ferdinand	29 P Peter in Pavel	29 S Obel. J. K.	29 S Mihael
30 P Katarina	30 S Ferdinand	30 S Spom. sv. P.	30 P Abdon in S.	30 C Milka	30 N Hieronim
	1 C Telovno		31 T Irenacij	31 P Raiko	

Spominjajmo se brezdomcev,
darujmo za Zimsko pomoč!